

Udredning i Børne- og Ungdomspsykiatrien

I er inviteret til en afklarende samtale i Børne- og Ungdomspsykiatrien. Vi vil med denne information fortælle jer, hvordan et udredningsforløb hos os fungerer.

Afklarende samtale

Hvem: barnet og forældrene.

Varighed: 1 time +/-.

Form: samtale.

Fokus: at få indblik i problemstillingen, barnets aktuelle symptomer, trivsel, funktion og livshistorie.

Forud for denne samtalen har Psykiatrien modtaget en henvisning, der beskriver problemstillingen. Sammen med den er ofte medsendt relevant information, der indgår i vurderingen ved den afklarende samtalen.

Efter den afklarende samtale drøftes informationerne med en speciallæge eller en specialpsykolog. Oftest er der også en socialrådgiver til stede. Det vurderes her, om problemstillingen har en karakter og sværhedsgrad, der hører til i Psykiatrien. Det vil sige, om psykiatrien vil gå videre med en udredning af barnet eller ej.

Hvis I tilbydes udredning, vil I få et opkald fra en behandler, der har præsenteret en behandlingsplan for jer. Behandlingsplanen modtager I også i digital post. Hvis barnet er 15 år eller derover sendes planen direkte til barnets digitale postkasse, medmindre andet er aftalt med behandleren.

I behandlingsplanen fremgår det:

- hvilke problemstillinger barnet undersøges for
- hvilke undersøgelser barnet skal igennem
- hvem der er sagsansvarlig for barnets udredning
- hvem der er patient- og behandlingsansvarlige læge.

Udredning er et forløb med flere undersøgelser

I Psykiatrien kan man ikke ved en enkelt undersøgelse afgøre, hvorvidt barnet har en psykiatrisk lidelse. Vores vurderinger er afhængige af forskellige informationer om barnet, både ved at tale med, undersøge og eventuelt teste barnet, samt ved at indhente information fra forældre og andre, der kender barnet i dets hverdag.

Vi forholder os til det enkelte barn ud fra henvisningen og mødet med jer ved den afklarende samtale. Derpå tilrettelægger vi udredningsforløbet på baggrund af det. Samtidig tilstræber vi ensartede udredningsforløb for ensartede psykiatriske lidelser.

Nogle gange finder vi ud af, at der er behov for yderligere undersøgelser. Dette er nødvendigt, for at vi kan afgøre, hvorvidt barnet opfylder kriterierne for specifikke diagnoser eller ej. Derfor kan jeres udredningsforløb blive forlænget, og jeres tid til tilbageleveringssamtale blive udsat. Hvis det er tilfældet, vil I blive informeret om det af jeres sagsansvarlige eller en sekretær.

Vi udreder i forhold til den konkrete behandlingsplan, og hvis der er behov for yderligere undersøgelser eller indhentning af oplysninger, vil dette kun ske med jeres samtykke og i overensstemmelse med en udvidet behandlingsplan.

Sådan foregår undersøgelserne

Herunder vil de mest almindelige undersøgelser blive beskrevet, så I ved lidt mere om, hvad der skal ske under udredningen. Til slut kan I se et tegnet diagram over, hvordan et forløb kan være sat sammen af forskellige undersøgelser.

Psykopatologisk vurdering (PPV)

Hvem: barnet.

Varighed: 1½ time +/-.

Form: leg eller samtale med en behandler.

Fokus: at få indtryk af barnet, dets funktion, vanskeligheder og symptomer.

Ved PPV-undersøgelsen kommer barnet ind til en læge eller psykolog. Nogle gange kommer forældrene med til undersøgelsen, hvis barnet er yngre eller der er et særligt behov herfor.

En PPV kan enten foregå i et legerum, hvis det er et yngre barn eller på behandlerens kontor. Ved større børn og unge vil undersøgelsen foregå som en samtale.

Anamneseoptagelse

Hvem: forældrene.

Varighed: 1½ time +/-.

Form: samtale.

Fokus: barnets udvikling fra graviditet til nu.

Anamnese er en gennemgang af barnets livshistorie fra det lå i mors mave til nu. I vil også blive spurgt ind til det aktuelle symptombillede og den aktuelle problemstilling.

En psykolog eller læge vil guide jer igennem forløbet med en række spørgsmål. Spørgsmålene og fokus afhænger af, hvad barnet er til udredning for. Der spørges fx til graviditet, fødsel, spædbarnsperiode, milepæle i forhold til sprog, motorik og renlighed, tilknytning, leg, personlighed, samspil og kommunikation med andre børn og voksne, interesser, funktion og trivsel i pasningstilbud/skole, opmærksomhedsfunktion, humør, adfærd med videre.

Nogle af spørgsmålene har I svaret på i oplysningsskemaerne eller til førstegangssamtalen, men ved denne samtale går vi mere i dybden med informationerne.

Lægeundersøgelse

Hvem: barnet og forældrene.

Varighed: ½-1 time.

Form: samtale og undersøgelse.

Fokus: somatisk og psykisk helbred hos patient og i familien.

En læge vil undersøge barnet, herunder lytte til hjerte, lunger og på maven. Der lyses i øjnene og måles blodtryk og vægt. Der bliver ikke taget blodprøver ved de fleste lægeundersøgelser, men enkelte gange kan det være det nødvendigt.

Derudover skal barnet lave små opgaver og øvelser. Der vil være spørgsmål til barnets og familiens aktuelle helbred. Ved behov kan undersøgelsen deles op, så barn eller forældre taler alene med lægen.

Skoleudtalelse

Hvem: en lærer, der kender barnet godt.

Form: skolen anmodes om en udtalelse, og en lærer skriver den.

Fokus: at få belyst barnets funktion, trivsel og vanskeligheder fra en anden vinkel end familiens og Psykiatriens.

Indhentning af andet materiale

Andet relevant materiale fra primærsektor eller andre hospitalsafdelinger, der beskriver barnets udvikling, trivsel og funktion, indhentes. Det kan være PPR-psykologens eller kommunens undersøgelser, hvis der har været sådanne.

Psykologisk Undersøgelse

Hvem: barnet.

Varighed: varierer afhængigt af testen. Typisk fra 25 minutter til 1½ time.

Form: varierer afhængigt af testen. Løse forskellige opgaver. Der gives yderligere instruktion under testen.

Fokus: at undersøge psykologiske funktioner hos barnet.

Barnet kommer ind til en psykolog. Barnet instrueres i forhold til den enkelte test, så det bliver klart, hvad barnet skal. Det kan være vigtigt for udredning at få nærmere kendskab til forskellige psykologiske fænomener, fx kognitive ressourcer og vanskeligheder, evne til vedvarende opmærksomhed, overblik med videre.

Rating-scales

Hvem: barnet, forældrene og/eller andre voksne omkring barnet.

Varighed: varierer.

Form: afkrydsning i skema.

Fokus: varierer afhængigt af, hvad der ønskes undersøgt.

Skemaer/ratingscales kan udgøre et væsentligt supplement i udredningen. Ratingscales kan give samlet information og et overblik over nogle specifikke vanskeligheder hos barnet.

Nogle gange udfyldes skemaerne i samarbejde med en behandler, men det kan også være, at de udleveres til jer ved en kontakt i psykiatrien eller sendes via digital post til jer eller andre relevante personer.

ADOS

Hvem: barnet.

Varighed: 1 time.

Form: samtale og opgaveløsning. Undersøgelsen optages på video. Forældre skal give samtykke hertil, og der sendes en samtykkeerklæring i digital post. Hvis barnet er over 15 år, skal barnet også selv underskrive samtykket.

Fokus: samspil og kommunikation.

Barnet kommer ind til en læge eller en psykolog, som har en særlig uddannelse i at lave undersøgelsen. Undersøgelsen laves, når vi vurderer, at en psykopatologisk vurdering og standardudredningen i øvrigt ikke er tilstrækkelig til at vurdere, om barnet har autisme. Der vil oftest blive lavet en ADOS-undersøgelse, hvis barnet er under 4 år. Undersøgeren vil være en medarbejder, der ikke kender barnet i forvejen, da det er en del af metoden.

PSE (present state examination – Diagnostisk interview)

Hvem: barnet

Varighed: 1½ time, ofte fordelt over to undersøgelsesgange.

Form: semistruktureret diagnostisk interview, det vil sige en række spørgsmål til barnet.

Fokus: at få et samlet overblik over barnets psykiatriske symptomer.

Her stilles en række spørgsmål til, hvorvidt barnet har specifikke symptomer eller ej. Undersøgelsen laves oftest med unge.

Observation

Hvem: barnet.

Varighed: 1 time +/-.

Form: en medarbejder fra Børne- og Ungdomspsykiatrien kommer ud til barnets institution, skole eller hjem og observerer.

Fokus: at få indblik i barnets funktion i barnets dagligdag.

En medarbejder – oftest en sygeplejerske – kommer ud til barnets institution, skole eller hjem og observerer barnet i en time. Barnet ved ikke, at det observeres, da det ellers kan ændre sin adfærd.

Indlæggelse

Planlagt (elektiv) indlæggelse med henblik på udredning.

Hvem: barnet.

Forældre: Hvis der er tale om en indlæggelse med henblik på udredning, er det ofte ikke hensigtsmæssigt, at forældre er i afdelingen hele tiden. Men der er fri besøgstid, og det er muligt at være i afdelingen efter behov. Vi anbefaler, at I som familie aftaler besøgstid med behandler og personale i afdelingen.

Varighed: varierer, men oftest 1-2 uger.

Form: indlæggelse på dag- eller døgnafdeling, deltagelse i hverdag med måltider, aktiviteter og ikke-struktureret tid i afdelingen.

Fokus: at se barnet over længere tid i forskellige hverdagssammenhænge og i en ny kontekst, når udredning ambulant ikke er tilstrækkeligt. Indlæggelse med henblik på udredning bruges kun i begrænset omfang, og der er ofte nogen ventetid på sådan en indlæggelse.

Tilbageleveringssamtale

Hvem: forældre og/eller barnet.

Varighed: 45 min. - 1 time.

Form: information fra sagsansvarlig og samtale.

Fokus: information om udredningsforløbet og anbefalinger.

Vi afslutter et udredningsforløb med en samtale, hvor I får information om, hvad vi er kommet frem til. Her får I diagnosen/diagnoserne at vide, hvis vi er kommet frem til en sådan, samt baggrunden herfor. I vil få lidt psykoedukation, det vil sige lidt undervisning, i forhold til de aktuelle diagnoser. Derudover vil der være tid til enkelte spørgsmål.

Netværksmøde

Hvem: oftest forældre (i nogle tilfælde barnet), skole, PPR, kommune og nogle gange øvrige, fx uu-vejleder, støtte-kontaktperson.

Varighed: 1 time.

Form: oplæg fra sagsansvarlig og drøftelse af støttebehov og -muligheder.

Fokus: at formidle barnets vanskeligheder og støttebehov til netværket.

Vi kan også afslutte udredningen med et netværksmøde. Det gør vi, når vi vurderer, at der er behov for at informere netværket, hvis de ikke kender problemstillingen, eller hvis der er behov for etablering af særlige støttetiltag i primærsektoren, det vil sige gennem kommunen, PPR eller skolen.

Afslutning på udredningen

Efter en udredning hos os, kan forløbet blive afsluttet, hvis vi vurderer, at den videre indsats skal foregå i primærsektoren. Det kan også være, at barnet overgår til behandling, enten psykoedukation, samtaleterapi eller medicinsk behandling.

Kontakt og mere viden

Har I spørgsmål til udredningen, er I velkomne til at kontakte os.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling

Tlf. 97 64 33 87

Tryk 3, når du kommer igennem

Vi træffes: Mandag – torsdag 8.00 – 10.00 og 12.30 – 15.00

Fredag 8.00 – 10.00 og 12.30 – 14.00

Sådan vil forløbet ofte blive sat sammen

